

SUÇLU ANTROPOLOJİSİNİN İNKİŞAF SAFHALARI

Çev.: Prof. Faruk EREM

Konferansı veren: Prof. Crispigni

1 — Hukukçular ve Kriminoloji etüdüleri: Herşeyden evvel ne biyolog ve ne de psikolog olmadığım ve sadece bir hukukçu olduğum halde niçin suçlu antropolojisinden söz açtığımı izah etmem lâzımdır. Bu cür'et benim Enrico Ferri'nin talebesi olmaktan ve sadece hukuk kaide-lerine inhisar eden bir kültür ile iyi bir kriminalist olmanın imkânsızlığından öğrenmiş bulunmamdan ileri gelmektedir. Bu sebeple bir kriminalist için zarurî olan bilgilere bigâne kalamadım. Bundan başka suçlu antropolojisi mütehasısların da hukuk bilgisine sahip olmaları gerektiğine de inananlardanım. Bu suretle suçluluk konusunda muhtelif ilim şubeleri arasında bilgi mübadelesi temin edilmiş olacaktır. Suçlu antropolojisi ilmine yeni bir şey katmak iddiasında değilim. Gayem, bu ilmin bugünkü durumunu objektif olarak izah etmek, bu ilmin verimlerini bir aktör gibi değil, seyirci gibi nazara almaktır.

İtalyadan başka memleketlerde dahi kriminoloji ile hukukçuların meşgul olması benim cür'etimi tahfif edecektir. Suçlu antropolojisinin sistematik izahını yapan, Almanca konuşan memleketlere mensup 5 büyük müellifin beşi de hukukçudur. Bu müellifler Exner, Mezger, Sauer, Seelig, Ledig'dir. Birleşik Amerika'da kriminoloji etüdüleri ile tanınmış bulunan Glueck ceza hukuk profesörüdür.

2 — Modern suçlu antropolojisi, Lombroso antropolojisinin tekâmülünden başka birşey değildir. Bu sözüm Saldana, Mendes, Correa gibi modern antropolojiden bahseden müelliflerin fikrine iştirâk etmediğimi gösterir. Benim kanaatim şudur: Yeni antropoloji ilk antropolojinin devamından, inkişafından, tekâmülünden başka birşey değildir. Biraz sonra yeni antropoloji tarafından bulunduğu iddia olunan hususların hakikatte ilk antropoloji tarafından sezilmiş ve ortaya atılmış bilgilerin tekâmülü, derinleşmesi ve vuzuhlandırılmasından başka birşey olmadığını göstermek fırsatını bulacağım.

Bilindiği veçhile ilk suçlu antropolojisi 1874 - 1876 yılları arasında Cesare Lombroso'nun "Suçlu İnsan" isimli eserile başlar ve bu asrın

başına kadar devam eder. Bu antropolojilerde büyük şadları Ferri, Garofalo, Mauro, Ottolenghi, De Vecchi, Caramazza, Niceforo'dur. Bu sonuncu müellif suçlu antropolojisinin yeni müellifinalarına da büyük bir ehliyet ile ve çok kere tenkidî bir gövdele katılmaktadır.

3 — Yeni bir antropolojinin nereden geldiği ve neye sebep olmak hatasına sebebiyet veren nedir? Bu hususta şunu söylemek zarurîdir. İlk antropolojinin kurduğu doktrine ve bilgi manzumesine rağmen yeni bir antropolojiden bahsetmek, ilk antropolojiyi keyfi ve yanlış bir doktrin olarak göstermek suretile onu küçümsemek isteyenlerin yapabilecekleri bir işittir. Meselâ Alman âlimleri suçlu antropolojisini bertaraf etmek için antropolojinin suçluyu ayrı bir insan ırkına, dürüst insanların teşkil ettiği ırkın yanı başında yer alan başka bir ırka mensup insan olduğunu iddia ettiğini ileri sürmektedirler. Böyle bir düşünce peşin bir kanaatle ilmi bir nazariyeyi karıştırmış olmaktan ileri gelmektedir.

Lombroso antropolojisinin, irsiyeti suçluluğun yegâne sebebi saydığı ve suçu mukadderat şeklinde iddiası hiçbir mesnede dayanmamaktadır. İnsanların suçlu olarak doğmadıkları, irsiyetin ancak suça istidat tevhit ettiği mütalâasına gelince İtalyan mektebi de esasen bundan başka bir şey müdafaa etmemiştir. Doğuştan suç istidadına malik bir kimsenin iyi bir muhite nakledilmesi ve kendisine uygun bir meslek sahibi haline getirilmesi ile suç işlemesine mani olmanın ve hattâ cemiyete faydeli bir hale getirmenin mümkün olduğu mânasına gelen Simbiosi Criminale nazariyesini bizzat Lombroso ortaya atmamış mıdır?

Suçlu antropolojisinin yalnız suçlunun bedenini tetkik ettiği, onun psikolojisini nazara almadığını söylemek de hakikate uygun düşmez. Bu hususta Lombroso'nun "Suçlu İnsan" adlı eserinin birinci baskısının fihristine bakmak kâfidir. İkiyüz elli sahifelik eserin ancak yirmiyedi sahifesi suçlunun somatik yapısına tahsis edilmiş, geri kalan sahifeler suçlunun psikolojisini tetkike hasredilmiştir. Ferri "Adam öldürme" hakkındaki kitabının ikinci baskısında suçlunun somatik yapısına ait olan kısmı tamamen ihmal etmiş ve suçlunun psikolojisine ait olan kısmı yayınlamıştır.

İtalyan mektebini anlamayanların başında Belçikalı profesör De Greef gelmektedir. Salâhiyet sahibi bir kriminolog olan bu müellif suçun Lombroso tarafından beyin hücrelerinin ifrazatı şeklinde telâkki edildiğini yazmak hususunda tereddüt göstermemiştir.

4 — Bugünkü suçlu antropolojisinin bariz vasıfları: halen yeni bir antropolojinin mevcut olduğunu iddia eden bu yanlış düşünceleri bir ta-

rafa bırakarak bugünkü antropolojinin ilk antropolojiden farklı olan ci-
hetlerini görelim. Hemen tebarüz ettirmek icabeder ki, halen suçlu in-
sanı ve suç dinamizmini tabii ilimler metodu ile tetkik edenlerin sayısı
çok yükselmiş ve bu mesele bütün dünyada büyük alâka toplamıştır.
1950 yılının Eylül ayında Paris'te toplanmış bulunan Milletlerarası Kri-
minoloji Kongresi bu yolda araştırma yapanların muazzam etüdleri hak-
kında iyi bir fikir verebilmiştir. Bu kongreye kendi hesabına iştirak eden
büyük sayıdaki âlimlerin yanı başında 47 devletin de resmî murahhas
heyetleri yer almışlardı. Suçlunun şahsiyetini tetkik edenlerin ölçüleri,
nazım fikirleri nelerdir?

Ehemmiyeti ikinci derecede olan hususlar bir tarafa bırakılacak
olursa eski antropoloji muvacehesinde yeni antropolojinin bariz vasıfları
şöyle hülâsa edilebilir :

I — Bilhassa insiyakî - hissi hayata müteallik psikolojik araştırma-
ların derinleştirilmesi ve daha isabetli bir hale gelişi ve suçluluk ile olan
münasebetleri bakımından şuur ve şuur altının tetkike tabi tutulması;

II — Bilhassa suçlunun psikolojik varlığının en derin köşelerine ka-
dar nüfuz etmeğe ve suçlunun psikolojik şahsiyetinin bütününe aksetti-
rebilecek bir anlayışa varmağa matuf yeni metodların kullanılması;

III — Belki de ilk antropolojinin fazlaca üzerinde durmuş sayıla-
bileceği ve suçlunun vücudünün harici ve münferit kusurlarına müteal-
lik araştırmaların ikinci plâna nakledilmiş olması;

IV — Beden yapısına göre, suçlunun dış görünüşüne göre münferit
ve sonra da topluca tetkik edilmesi;

V — İnsiyakî ve hissi hayatta doğrudan doğruya tesirli iç organ-
ların ve bilhassa iç guddelerin anatomisi ve işleme hakkındaki etüdle-
rin derinleştirilmesi;

VI — En yeni kriminoloji araştırmalarına yol açan ilmi cereyanlar:
Bugünkü suçlu antropolojisinin bu vasıflarının her birinden kısaca bah-
sedeceğiz. Fakat bundan evvel biyoloji ve psikoloji sahasında şu dört ye-
ni cereyanın mevcudiyetine işaret etmek lâzımdır. Bunlar psikanalizm,
iç ifraz guddeleri hakkında araştırmalar, beden yapısına göre tasnifler,
beyin anatomisi ve fizyolojisi hakkında araştırmalar. Yeni antropoloji-
nin yukarıda işaret ettiğimiz verimleri bu dört yeni cereyan ile teeyyüt
etmiş bulunmaktadır.

Bu ilmi cereyanların suçlu antropolijisine tesir etmiş olduğundan

şüphe edilemez. Biraz sonra bu hususu daha fazla izah edeceğiz. Fakat bu tesirlerin daima ilk antropolojinin inkişaf ve tekâmülü tarzında olduğu kanatimize sadık kalacağımız tabiidir.

VII — Suçlu psikolojisi etüdlerinin sarıh üstünlüğü: Bugünkü suçlu antropolojisinin ilk hususiyetinin psikoloji etüdlerinin tekâmülü ve sıhhati olduğunu söylemiştik. Bugünkü herhangi kriminoloji kitabını, hattâ bir monografiyi açarsak meselenin psikolojik cephesinin tekâmülünü ve ağırlığın psikolojik cephede toplandığını müşahede ederiz. Psikolojik cephenin bu inkişafı ifrat sayılabilir, çünkü bazen fazla psikoloji içinde kendimizi kaybetmekte ve bazan da sadece psikoloji bilgileri ile iktifa edip bunların organik sebeplerle olan alâkasını ihmal etmekteyiz.

Suçluların psikolojik cepheden tetkiki hususundaki etüdlerin derinleşmesi muhtelif sebeplerden ileri gelmektedir: herşeyden evvel umumî psikolojide bir istikamet değişikliği olmuştur. Atomcu psikolojinin dinamik psikolojiye doğru yönelmesi, evvelce münhasıran zihni hayatı tetkik eden psikolojinin insiyakî - hissi hayat üzerinde de tevakkuf etmesi bu sebeplerin başında gelir. Dinamik psikoloji, daima aynı istikamette akmayan bir nehre benzetilmesi mümkün ruh hayatını, bir tek ruh hadisesini ferdin psikolojik bütünü içinde tetkik eder. Bu mânada suçlu antropolojisinin, dinamik psikolojiye yol göstermiş olduğunu kabul etmemek haksızlık olur. Üstadı Roberto Ardigo'dan mülhem olarak Ferri şu fikirler üzerinde ısrar etmiştir: İnsan ruhunun ana vasfı dinamizmdir. İlk dinamizm insiyakî olandır. Fikrî (akli) dinamizm ondan sonra gelir. Pozitivist mektep her münferit vakianın, failin şahsiyeti zaviyesinden tetkikini ister. "Fiil değil, fail cezalandırılmalıdır" ve suç bir ârâz olarak yani suçlunun psikolojik şahsiyetinin bir emaresi olarak nazara alınmalıdır.

O halde bu prensipler ile insanın ruh hayatı kül halinde tetkik edilmelidir, diyen dinamik psikoloji arasında ne fark vardır?

5 — Psikanalizm : Bilindiği veçhile psikanalizm umumî psikolojinin, dolayısıyla suçlu psikolojisinin inkişafına çok hizmet etmiştir. Bu hususta Morselli'nin (Psicanalisi, II. p. 342) yazdıklarına göz atmak faydalı olur: "Lombrosizm ile Fröydizm arasındaki gayri kabili inkâr bağlar daha etraflıca tetkik edilmelidir. Eğer böyle bir tetkik yapılacak olursa İtalyan asabiyecisinin Avusturyalı asabiyeciye ne kadar üstün olduğu görülecektir. Suç itilerinde pek çok nevroz evsafı müşahede olunmaktadır. Bu hususta hiç şüphe edilemez. İtalyan mektebi tarafından işlenmiş bir sahada psikanalizmin büyük bir yenilik getirdiği iddia edile-

mez. Freud, bazı bakımlardan Lombroso'yu tamamlamış ve modernleştirmiştir”.

Morselli'nin sözlerine şunu ilâve edebiliriz: Suçun nöratik vasfı, daha evvel de Ferri tarafından izah edilmiştir. Ferri suçluluğun sebebini izah ederken bilhassa suç nevrozlarını esas tutmakta idi.

Bu münasebetle şunu söyleyelim ki en yeni kriminoloji etüdları Ferri'nin bu düşüncesini aşikâr surette teyid etmektedir. Ferri'nin nevroz dediği şey, Alman ve Şimali Amerika doktrininde kullanılan ve müphem bir tabir olan psikopatlıktan başka birşey midir? Biraz sonra tetkik edeceğimiz veçhile en ağır suçların faillerinde ve mükerrirlerde müşahade edilen vahim ruhi teşevvüşler ve kusurlar psikopatlığın bir nevi değil midir? En ağır suçların faileri ve mükerrirlerde psikopatlık bakımından yüzde nisbeti çok yüksek değil midir?

Psikanalizmin suçlu psikolojisine tesiri doğrudan doğruya değil, dolayısıyla yani umumî psikolojiye tesir etmesi dolayısıyledir. Psikanalistlerin doğrudan doğruya kriminojenese hakkındaki doktrinleri büyük bir alâka tophyamamıştır. Suçlu psikolojisi hakkında psikanalistlerin düşüncesini kısaca izah edelim.

Psikanalizm suç kararında şuuraltı ve şuur dışının tesirlerini izah etmiştir. Şuuraltı ile suç kararları arasındaki alâkanın ehemmiyeti pek büyüktür. Psikanalizm bu izahı muvaffakiyetli ve sarîh bir şekilde yapabirmiştir. Fakat bu izah şekli daha evvel pozitivist mektep tarafından yapılmıştı. Sergi'nin karakterin tabakalaşması nazariyesini kriminojenese tatbik etmek suretiyle Nieforo pozitivist mektebin görüşünü izah etmişti. Bundan başka psikanalizm libido'nun tesirini mübalâğalaştırmış ve belki de menşei başka olan suç sebeplerini libido'ya irca etmiştir.

Psikanalizm bazı suçların sebebini, üstün - ben (super-io) nin aşırı derecede tahakkümünde bulmakta ve suçun işlenmesini ruhi tansiyonun düşmesi, yani bir çeşit ferahlama şeklinde izah eder.

Psikanalizmin iddia ettiği kadar çok olmamakla beraber bazı istisnai hallerde ve psikopat hallerde suç, kendi kendini cezalandırma (auto-punizione) ya müncer olan, suçluluk duygusu (sentimento di colpa) nandan ileri gelmektedir.

Mübalâğalı taraflarından sarfı nazar edilirse psikanalizmin şu izah şeklinin doğruluğunu kabul etmek lâzımdır. Şahsiyetin teşekkülünde çocukluk sırasında husule gelen ruhi tromatizmaların tesiri vardır. Şahsi-

yetin sapık, asosyal ve terslik şeklinde teşekkülünde super - ego ile babaya benzemek ihtiyacının tatmini güçlüğünün bazı aile münasebetlerinin bozukluğu yüzünden, artmış olmasındandır.

Dış taarruz (etero - aggression) ile kendi kendine taarruz (auto - aggression) yani intihar arasındaki alâka doktrininde hakikatin büyük hissesi olduğunu kabul etmek lâzımdır.

Psikanalizmin diğer bir meziyetini daha kabul etmek lâzımdır. Psikanalizm günlük hayatın unutmalar, tikler gibi lâlettayin hareketlerinde dahi bir determinizmin mevcudiyetini izah etmiştir. Bu suretle zahiren hiçbir mâna ifade etmez gibi görünen hareketlerin de bir sebebi olduğu yolundaki ilim anlayışı kuvvetlendirilmiştir. Böyle bir anlayışın tesiri altında suçun sebeplerini izah çarelerini araştırmak lüzumu hissedilmiş ve diğer taraftan da sebepsiz gibi görünen suçların da birer sebebi olduğu, fakat bu sebebin daha derinlerde saklı bulunduğu neticesine varılmıştır.

Evvelce de söylediğim gibi suçlu psikolojisine tesiri bakımından psikanalizmin tam bir bilânçosunu yapmak iddiasında değilim. Sadece bazı meselelere temas etmekle iktifa ettim. Şimdi psikanalizmin bir kusurundan bahsedeceğim. Psikanalizm ancak bazı grup psikopat suçlular için doğru olan bir izah şeklini bütün suçluluğa teşmil etmekle hataya düşmüştür. Bundan başka psikanalizm psikolojik şahsiyetin organik temellerini tamamiyle ihmal etmiştir. Halbuki öyle psikolojik vakıalar mevcuttur ki, bunları, şahsiyetin biyolojik bakımdan anormal olması veya o kimsenin bünye bakımından müstait olmasıyla izah edebiliriz. Fakat hakikati teslim etmek için şunu da işaret etmek mecburiyetindeyiz. Bazı psikanalistler tarafından yapılan yeni kriminoloji etüdlerinde, psikanalizmin tek taraflı izah şekli, muayyen hususlara inhisar ettirilmiş ve işaret ettiğimiz hataya düşmemeğe gayret edilmiştir. Bu yeni etüdlerde başka çeşit suçluluğun mevcudiyeti ve bunlar arasında ilk suçlu antropolojisinin kabul ettiği suçluluk şekilleri de yer almıştır.

6 — Suçun psikolojik sebepleri ve suç kararının dinamizmi: Suçlu psikolojisine psikanalizmin tesirinden bahsederken kısmen de olsa ilk antropoloji ile psikolojik etüdler arasındaki yakınlığa da temas etmiş olduk. Şimdi modern krimonolojinin bu cephesini de ihmal edelim. Hâlen suçun psikolojik sebepleri üzerinde bilhassa durulmaktadır. Fakat hemen işaret edelim ki bu sahada biraz aşım gidilmektedir. Bilhassa organik olan bazı sebeplerin tesirleri izah edilirken bu vasıflar ihmal edilmektedir.

Kendini haklı çıkartma ameliyesinde yapılan tahliller ehemmiyet kazanmaktadır. Bilindiği veçhile bu ameliye ile suçlu suçunu kendine karşı da haklı göstermek, onu meşru telâkki ettirmek çarelerini aramak ihtiyacındadır. Bundan başka adalet duygusu (sentimento di giustizia) üzerinde de durulmaktadır. Bu duygu hemen hemen her suçluda vardır. Ve her suçlu kendini bir adalet ideali uğruna mücadele eden bir kimse sayar. Bu telâkki tamamiyle sübjektiftir ve suçlu olmyanlarda mevcut. adalet duygusuna hiç benzemez. Dış ve sosyal âlemden ayrılış ameliyesi denilen husus üzerinde de (processo di distacco dal mondo esterno e sociale) araştırmalar yapılmaktadır. Pek çok suçluda rastlanan bu ameliye neticesinde suçlu muhitine karşı tam bir alâkasızlığa düşer ve bunun neticesinde de suçlu itileri durdurması gereken sosyal ve hukukî müeyyidelerin suçlu üzerinde hiçbir tesir icra etmediği görülür.

Psikanalizm kolundan gelen Jung ve Adler doktrininde başka bir zaviyeden suçun psikolojik sebeplerini araştırmakta ve mağdunluk hissi ve aşırı telâfi ile tahakküm iradesi üzerinde durulmaktadır.

7 — Karakteroloji etüdları: bugünkü suçlu psikolojisinin bir başka cephesi daha vardır. Bilindiği veçhile son senelerde umumî psikolojide karakteroloji etüdları çok inkişaf etmiştir. Kriminologlar da muhtelif suçluları gruplaştırmak, tasnif etmek çarelerini araştırmışlar, tipolojiden faydalanmak istemişlerdir. Bununla beraber her psikolojik şahsiyetin bir bütün olduğu, vahdet arzettiği ve bu şahsiyetin bir başkasında bulunamayacağı, bu itibarla her türlü gruplaştırma ve tasnifin keyfi ve eksik olacağı mütalâasında bulunanlar da vardır. Bu sebeple kriminoloji üzerinde kitap yazan her müellif kendine göre bir tasnif teklif etmektedir.

Bu sahada dahi ilk suçlu antropolojisi öncülük etmiştir. Del Greco'nun etüdları suçlu karakterolojisi araştırmalarından başka birşey değildir.

8 — Kasda dayanan suçluluğun müessir sebebi olarak his hayatının sukutu: Bu husus modern suçlu psikolojisinin en bâriz olan vasfıdır. Eğer aldanmıyorsak suç kararının doğrudan doğruya olan sebebini tecrit ve tayin eden bu anlayış büyük bir terakkinin başlangıcını teşkil eder. Esasen bu husus, kasıtlı suçluluk ile taksirli suçluluk arasındaki farkı da meydana koymaktadır. Taksirli suçlulukta idrâk sahasında bir kusur, kasıtlı suçlulukta ise his hayatının sukutundan ileri gelen suç kararı yer almaktadır. Kasıtlı suçlarda his hayatının sukutu doktrini ismini verebileceğimiz bu anlayış büyük bir ehemmiyet arz etmektedir. Çünkü bu anlayış sayesinde bedeni bir organizm olarak tetkik yolları açılmış bulunmaktadır.

9 — Suçlu psikolojisini tetkikte yeni usuller: Bugünkü antropolojinin ikinci vashını teşkil eden ve suçlu psikolojisi etüdlerinde yeni metodlar diye isimlendirilen usulleri artık tetkik edebiliriz. İlk antropoloji tetkik edeceği suçluyu sorguya çekmek, onun itiraflarını dinlemek, onun hareket tarzını müşahede etmek, usullerinden başka metodlara müracaat imkânına sahip değildi. Halbuki bugün umumî psikolojinin araştırma imkânları pek çoktur. Bu usuller sayesinde psikoloji, şahsiyetin bütününe nüfuz edebilmekte ve hattâ suçlunun ruh derinliklerine inebilmektedir.

Sözlü tenbih şeklinde olan bu usul sayesinde ve tedai yolu ile, tecrübeye tabi tutulan şahıstan cevap istenmekte ve cevapların tefsiri için psikolojik vakıalar tesbit edilmektedir. Serbest tedai denilen usul ile de bilhassa psikanalistler iyi neticeler elde etmektedirler. Halen Narkoanaliz de büyük faydalar sağlamaktadır. Çünkü narkos tesiri altında bulunan ve tecrübeye tabi tutulan şahıs ruhunun en derin taraflarını dahi izhar edebilmektedir. Bundan başka zekâ testleri kullanmak usulü de çok inkışaf etmiştir. Bu testlerden bazıları zekâ derecesini ortaya koymakta, bazıları da şahsiyeti tahlilde veya şahsiyeti kül halinde açıklamakta kullanılmaktadır.

Birçok usuller arasında bilhassa Rorschach'ın 10 mürekkep lekesinin tahliline dayanan usulünü ve Thematic Apperception Test (T.A.T.) ismini taşıyan usulü zikretmek doğru olur. Bu sonuncu usul tecrübeye tâbi tutulan şahsa yirmi adet resim göstermek ve resimlerin temsil ettiği şeyin neden ibaret olduğunu ondan sorup cevap aldıktan sonra her resmin tasvir ettiği hâdiseden evvel ve sonra ne gibi hâdiselerin cereyan ettiğini tahmin etmesi şahıstan sorulmaktadır.

Bu yeni usulü psikanalistler rüyaların tefsiri usulü ile ikmal etmektedirler. Fakat psikanalistlerin rüyaların tefsirinden çıkardıkları ve ekserisi cinsî mahiyette olan sonuçlar çok kerre keyfi tesirlerden ibaret kalmaktadır.

Mira Y. Lopez'in reaksiyon usulü de zikre şayandır.

Amerika'da yalanı tesbit eden âletlerden çok bahsedilmektedir. (Lie Detector). Şunu da söyleyelim ki Lombroso bazı ruhi hâdiselere refakat eden fizyolojik reaksiyonları tetkik etmeği tecrübe etmişti.

10 — Beden yapısının münferit kusurlarının ikinci plâna geçişi: Bu halin modern suçlu antropolojisinin üçüncü vashını teşkil ettiğini söylemiştik. Şüphesiz münhasıran suçlulara ait beden anormaliklerinin mev-

cuğiyeti iddia olunamaz. Lombroso'nun koyduğu esaslara çok sadık kalmış bulunan Di Tulio bile, ağır suçları işlemiş suçlularda, suç işlemiş olanlara nazaran, bedeni kusurların çokluğunu kabul ile iktifa etmektedir. Bu itibarla en yeni suçlu antropolojisi kitaplarında çehre endistleri, kafatasının şekli gibi hususlara ait resimlere tesadüf edilmemektedir. Halbuki ilk antropoloji kitaplarında bu resimler bilhassa göze çarpıyordu. Fakat şunu işaret etmek isteriz ki er geç iç ifraz guddeleri sistemi hakkındaki araştırmalar tekâmül edince bu anormallikler üzerinde yeniden durmak ihtiyacı doğacak ve psikolojik kusurlar ile beden kusurları arasında rabita yeniden tetkik konusu olacaktır. Suçlularda bedenin dıştan görünen kusurlarının mevcut olmadığı iddiasına gelince, bu hususta Ferri'nin naklettiği şu hâdiseyi hatırlatmakla iktifa edeceğiz. Vaktile Liyonda yapılan bir suçlu antropolojisi kongresinde Lacassagne ağır suçları işlemiş birkaç suçluyu kongre azalarına göstermiş ve onlarda beden anormalliklerinin mevcut olmadığını iddia etmişti. Bunun üzerine Lombroso oturduğu yerden kalkarak suçluların yanına gelmiş ve derhal bunların üzerinde müteaddit anormallikler göstermiştir. Bu da isbat ediyor ki bu çeşit araştırmalara alışık olmıyan kimseler beden anormalliklerini bulmakta müşkülât çekmekte olduklarından bu anormalliklerin mevcut olmadığını neticesine varmaktadırlar.

11 — Suçlu tipi meselesi : suçlular hakkında bedenin dış tetkiklerinin terk edilmesi, suçlu tipi meselesinin de ihmal edilmesine münfer olmuştur. Eğer münekkitler ilk suçlu antropolojisi hakkında biraz daha ileri görüşlü olsalardı, suçlu tipi denilen şeyin yalnız bazı suçlularda, ağırca suçları işleyenlerde mevcut kusurlardan ve bilhassa bakış ve ağız teşekkülünden ileri gelen hususî bir çehre ifadesinden başka birşey olmadığını neticesine varacaklardı.

Bedenin dış anormallikleri hakkındaki araştırmaların ihmal edilmiş olmasına mukabil değer daha aşikâr başka araştırmaların yapılmakta olduğu görölmektedir.

Herşeyden evvel şunu söyleyelim ki modern suçlu antropolojisinde failin şahsiyetinin münferit ve kül halinde tetkikleri bir arada yapılmaktadır. Umumî biyolojide ve tıpta kullanılan bu usul antropolojide yeni bir istikamet çizmiştir. Bilhassa İtalya'da De Giovanni, Viola, Castellinonun araştırmalarına devam eden Nicola Pende, insanın biyopsişik şahsiyetinin muhtelif görünüşünü bir pramit halinde tasvir etmiş ve dört şahsiyet tipi tesbit etmiştir. Almanya'da bu istikametteki çalışmalarını Kretschmer temsil eder. Bu müellif beden yapısı bakımından dört tip kabul

etmiştir: Leptozon, atletik, piknik ve diplastik tipler. Bu tiplerin her birine has karakterin mevcut olduğunu ileri süren bu müellif karakter yapısı bakımından şu tiplerin mevcudiyetini ileri sürmüştür: Zikloit, ve Şizoit tipler. Bu tiplerle akıl malûliyetinin bir şekli olan Şizofreni, sar'a ve psikozlar arasında bir rabitanın mevcudiyeti de iddia edilmiştir.

İtalya'da Pende'nin doktrini Prof. Di Tulio tarafından suçlu antropolojisine tatbik edildiği gibi Almanya'da Kretschmer doktrini birçok müellifler tarafından suçlu biyolojisine tatbik edilmek suretiyle değerlendirilmiştir.

Fakat bu zamana kadar Kreschmer doktrini ile elde edilen neticeler müphemdir, kat'i sayılamazlar. Fakat müeakip çalışmalarla daha iyi neticeler sağlanabileceği ümit edilebilir. Buna mukabil Di Tullio, suçlu şahsiyetinin bir bütün halinde tetkikini yani morfolojik, nörovejetatif ve saire gibi hususiyetlerine göre tetkikini ileri sürmekte ve şu üç yapılış tipini tesbit ettiğini söylemektedir: İpoevolutu, Neuro - psicopatico, Psicopatico.

Bu tasnifler ve teklif edilmiş olan birçok tasnifler hakkında hiçbir değer hükmü vermeksizin şunu söylemek kabildir. Beden yapılışını tetkik etmek hususundaki ilmi cereyan araştırmaların tam ve noksansız olması neticesini verecektir. Suçlunun muhtelif vasıflarının mukayesesi

Yine bu istikamette olmak üzere suçlulukta irsiyet araştırmaları da ve bilhassa psikolojik görünüşünün biyolojik görünüşüne ait bilgilerle takviye edilmesi büyük ilerlemelere yol açacaktır. kayda değer.

Evvelce söylediğimiz gibi ilk antropoloji irsiyetten suça istidat şeklinde bahsetmiştir. En yeni kriminoloji araştırmaları bu görüşü takviye etmiş bulunmaktadır. Umumi biyoloji sahasında elde edilmiş olan keşifler kromozomların mahiyet ve irsiyet nâkili olduklarını ortaya koymuştur. Bundan başka hakikî ikizler ile iki ayrı yumurtanın ilkahından meydana gelen yalancı ikizlerin irsiyeti ve suçluluğa karşı temayülleri hakkında da araştırmalar bir hayli ilerlemiş bulunmaktadır. Halen spiritüalist katolikler dahi yalnız beden değil, ruh irsiyetini de kabul etmektedirler. Prof. Gemerri ana babanın hayat hâdiselerinin sinir sistemleri üzerinde tesir icra ettiğini, bu hâdiselerin sinir sistemine adetâ nakşedilmiş olduğunu ve bu suretle tadilâta uğramış bir sistemin ruh şeklinde çocuk tarafından tevarüs edildiğini, fakat bu tevarüsün beden yapısının şartlarına da uyarak yeni bir değişikliğe daha uğradığı ve bu suretle ortaya üçüncü bir varlığın çıktığını ileri sürmektedir.

12 — Vahim karakter bozukluğu arzeden suçlular : Beden yapısını tetkik istikametinde gelişen ilim görüşünün bir hususiyeti daha vardır. Bu görüş suçluluk ile hastalık arasındaki münasebetleri daha vazih hale getirmiştir. Alman ve Amerikan doktrininin müphem bir tâbir olan “psikopat,, tâbiri ile isimlendirdikleri bir grup suçluyu yapılış üzerinde tetkiklerde bulunan müellifler daha vâzih olarak “karakterde vahim kusurlu kimseler” diye isimlendirmişlerdir. Filhakika psikopat denilen kimseler idrâk bakımından bir noksanlık arzetmeyen, buna mukabil insiyaki - hissi bakımdan kusurlu kimselerdir. Buna mukabil bu kimseler hasta sayılamazlar, çünkü hastalık devam etmekte olan bir hali ifade eder ki bu şahıslarda böyle birşey yoktur. Bunlardaki hal bir hastalık değil, muayyen bir durumdur. Bu durum doğuştan olabileceği gibi, bir hastalığın neticesi de olabilir. Encefalite Letargica’da kafatası tromatizmalarında, uyuşturucu maddelerle zehirlenmelerde olduğu gibi. Fakat muhitten gelen sebeplerle de bu neticelerin husule gelebileceğini iddia eden müellifler de vardır.

Bu şahıslar mer’i hukukumuzda göre aklen malûl sayılamıyacaklarından ceza görmektedirler ve karakter yapısının hudutsuz çeşitlerinden biri olarak telâkki edilmektedirler.

13 — Suçun marazı mahiyeti hakkında münakaşalar, suçluluk ve akıl malûliyeti : Psikopat suçlular grubunun taayyün etmiş olması, suçun marazı mahiyeti denilen meseleyi sarih bir şekilde halletmiştir.

İlk antropoloji ile meşgul olanlar suçluluk ile akıl malûliyeti arasında pek çok münasebetin mevcut olduğunu tebarüz ettirdiler.

Buna mukabil en yeni antropoloji akıl malûllerinden pek azının suç işlediğini, buna mukabil en ağır suçları işleyenler ve mükerrirler arasında psikopat diye isimlendirilmiş olan suçluların adedinin pek yüksek olduğunu göstermiştir. Psikopatlık ile psikozun farklı şeyler olduğu malûmdur. Psikozlar akıl malûliyetine girer. Eğer marazilik kelimesi dar mânâda alınrsa suçlular marazı tipler değildir. Eğer bu tâbir anormallik mânâsına alınsa hiç şüphe yoktur ki suçlular anormal kimselerdir. Psikopat suçlulara ceza verilmektedir. Çünkü bunların anormalliği muhakeme ve akıl sahasına değil, his sahasına taallük etmektedir.

Kriminoloji etüdlerinin pek çoğunda, bilhassa Alman ve Amerikan etüplerinde suçlular ve en fazla mükerrirler arasında psikopatlığın yüzde nisbetinin yüksek olduğu kabul edilmektedir.

14 — Temayüli suçlular meselesi : Temayüli suçlu diye bir gru-

bun mevcudiyetini kabulde ittifak edilmekte olduğunu hiç tereddütsüz söyleyebiliriz. Bu tip suçlu, İtalyan mektebinin tasavvur ettiği şekilde umumun tasvibine mazhar olmuş ve İtalyan mektebinin muanzlarının iyi niyetli olmıyan tenkitleri kabule değer görülmemiştir. Çok kolaylıkla suç işlemeğe müsait psikolojik şahsiyete malik kimselerin mevcudiyeti aşikârdır. Muhitten gelen tenbih adetâ hiç denecek kadar hafif olmasına rağmen bu kimseler suça sürüklenmektedirler. Bunlar ne tam, ne de kısmî akıl malûlü değildirlere, sadece irade ehliyetleri çok noksandır. Bunların anormallikleri insiyakî - hissi sahadadır, idrâk sahalarında bir kusura rastlanmamaktadır. Bu itibarla Alman ve Amerikan doktrininin psikopat dediği gruba dahildir. Bilindiği veçhile psikopat tâbirini İtalyan doktrini kabul etmez.

Bu hususta dahi suçlu antropolojisi vuzuh kazanmış ve genişlemiştir. Filhakika ilk zamanlarda temayüli suçlu tipinin bariz vasfı bir ahlâkî hissizlik olarak gösteriliyordu. Fakat bilâhare kolaylıkla suç işleyebilme halinin egoizmden mütevellit hissi bir taşkınlıktan ileri gelebileceği de kabul olundu. Üçüncü bir sebep olarak da iç hayat ile yüksek, ali duygular arasında bir çözümlenin husule gelmesi bu tipin menşei olarak telâkki edildi.

Görülüyor ki temayüli suçluluk tipi hakkında evvelâ tek cepheli olan izah şekli sonra üç cepheli olmuş ve temayül derecesine göre bir tasnif ortaya çıkmıştır. Ezcümle Mezger çok yakın bir zamanda neşrettiği kriminoloji eserinde Character - Verbrecher'in üç nev'e ayrıldığı ve temayüli suçlunun suça hazır bir halde oluşu sebebinin bir istek veya temayülden ileri geldiğini söylemektedir.

15 — Tipoloji ve suçluların tasnifi : Beden yapısını tetkik etmek şeklinde inkişaf eden modern antropoloji suçlu tipolojisine de vücut vermiştir. Tipoloji suçluların tasnifi usulüne tercih edilmektedir. Çünkü suçluların tasnifi büyük güçlükler doğurmakta ve pek çok tenevvü arzeden tiplerin evvelden tesbit edilmiş kategorilere sokulması imkânsızlığı karşısında kalınmaktadır. Halbuki tipoloji tipleri tefrikte tek ölçüye bağlı kalmamak gibi bir üstünlük arzeder ve tipoloji bu mevzuu tamamiyle ihata etmek iddasında da değildir, sadece en karakteristik tipleri ortaya koymak iddasındadır. Bu suretle kriminoloji ile uğraşanlar psikiyatri mütehassısı Schneider'in psikopatların tipolojisi hakkındaki düşüncelerinden mülhem olmuşlardır.

16 — Bedenin iç organları hakkında tetkikler ve suçluluğun biyolojik dört hususiyeti : Bedenin dış kusurlarının tetkikinin ikinci plâ-

na geçmiş olmasına mukabil modern antropolojinin bedeninin iç organları hakkındaki araştırmalarının inkişaf ettiğini söylemiştik. Biz bu organlara suçluluğun dört biyolojik sebebi ismini veriyoruz. Bu dört sebebin dördünün de insanın vahdet teşkil eden psikolojik şahsiyetindeki görevi çok mühimdir. Bu itibarla bunlardaki herhangi bir bozukluğun tesirleri de büyük olur. Bu dört sebep şunlardır: 1. İç ifraz guddeleri sistemi, 2. Vejetatif sinir sistemi, 3. Diyensefal sistem yani ipofiz ve beynin iki fusunun müteşekkil sistem, 4. Beynin altına isabet eden ön lupları.

17 — Modern antropolojinin en bariz vasıflarını işaret ettikten sonra ikinci derecedeki vasıflardan bahsetmek doğru olur. Bunlar birinciler kadar ehemmiyetli değil iseler de yine üzerlerinde durmağa değer :

A. Yeni antropoloji pozitivist felsefe ile her türlü alâkasını kesmiş ve muhtariyetini kazanmış ve felsefî düşüncelere göre hareket etmek itiyadını terketmiştir. Hakikaten ilmî bir araştırma için bunun böyle olması zarurîdir. Nitekim umumî psikolojinin tekâmülünde de böyle bir tahavül husule gelmiştir.

B. Yeni neşriyatta suçlu psikoloji tâbirine ender rastlanmaktadır. İnsan biyolojisi, antropolojiden farklı bir şeymiş gibi Alman müellifleri suçlu biyolojisinden bahsetmektedirler. Bu isim değişikliğinin yegâne gayesi İtalyan mektebinin gayri kabili inkâr değerini teslim etmemek istegidir. Diğer bazı memleketlerde de kriminoloji tâbirini kullanılmaktadır. Halbuki bu tâbir kullanıldıktan sonra kriminolojinin iki kısma ayrıldığı, bunlardan birisinin suçlu antropolojisi, diğerinin suçlu sosyolojisi olduğu söylenmektedir ki ortada bir isim değişikliğinden başka birşey yoktur.

C. Suçlu antropolojisi ile suçlu sosyolojisi arasındaki fark şöyle izah olunmaktadır : Suçlu antropolojisi suçun ferdi sebeplerini, suç sosyolojisi ise suçun sosyal sebeplerini tetkik eder. Suçlu antropolojisi suçun bir tek ferdin fiili olarak, suç sosyolojisi ise muayyen bir cemiyette küll halinde suçluluğu inceler. Bu fark hemen hemen bütün müelliflerce kabul olunmuştur.

Bu hususta çok çeşitli metodlar kullanılmaktadır. Sosyolojik metodun yanı başında istatistik metoduna da geniş bir surette yer verilmektedir.

D. Bugünkü antropolojinin bir başka cephesi de suç meselelerinde antitezi tahfif etmiş olmasıdır: bilindiği veçhile muhit ve suç istidadı esas unsurlardandır. Muhit tesirinin fertte mevcut istidat ile ayarlanmış ol-

duğu aşikârdır. Hattâ suçlulukta ferdi sebeplere verilen ehemmiyet artmıştır. Kaldı ki fail daima kendine uygun muhiti seçmektedir.

E. Muhit - istidat münasebeti, mıntika, aile, mektep, iş yeri vesaire gibi dar bir çevre içinde de tetkik edilmekte, bu suretle tâbir caiz ise bir "mikrososyoloji,, ilmi ortaya çıkmaktadır. Fakat bu da bir yenilik sayılamaz. Çünkü ilk antropolojide dahi bu çeşit araştırmalar yapılmıştır.

F. Artık suçlunun geleceği hakkında tahmin ve faraziye safhası terk edilmiştir. Tehlikeliliğin tayini objektif ölçülere göre yapılmaktadır. Bu ilmi istikamet ilk defa Amerika'da Exner tarafından çizilmiş ve derhal Avrupaya nakledilerek Exner'in talebeleri tarafından tatbikat sahasına intikal ettirilmiştir.

Amerika'da "ilk çağlar teşhisi" denilen bir usul daha kullanılmaktadır ki bu usul altı yaşından itibaren ferdin geleceğini tesbit imkânlarını araştırmaktadır. Bu usulün değeri hakkında şimdilik ihtiyatlı olmak lâzımdır. Fakat muhtelif tecrübelerle teşebbüs etmek için de bu usul kâfi derecede ümit vericidir.

18 — Suçluluğun ilmi tedavisi : Suçluluk hakkında elde edilen organik ve psikolojik bilgilerin, suçluluğa karşı tedbir ve çarelerin tayininde, suçluların ıslahında ve suç işleyebilecek durumda olanların suç işlemelerine mâni olmak hususunda faydalı bilgiler olduğu aşikârdır.

19 — İnsan şahsiyetinin kül halinde tetkiki ve suçlu antropolojisi, İtalyan mektebi : Suçlu antropoloji araştırmaları ilk antropolojiden sonra da devam etmiş, gelişmiş ve her zamankinden daha verimli bir hal almıştır.

Hiç şüphe yoktur ki ilk antropolojinin fikirlerinden bazıları vuzuh kazanmış, bazıları tashih edilmiş ve nihayet bazıları da tamamen terk edilmiştir. Fakat Lombroso araştırmalarının esas fikri, yeni araştırmaları da teyyüt etmekte ve suçluluğu anlıyabilmek için insan şahsiyetinin bütün cephelerinin ve bu meyanda psikolojik cepheden daha az ehemmiyetli olmayan biyolojik cephenin de tetkiki lâzım geldiğini beyan eden bu fikir gün geçtikçe inkişaf etmektedir.

Suçlunun şahsiyetinin kül halinde tetkiki kanaati, dün olduğu gibi bugün de İtalyan mektebinin programında başta gelmektedir. Şahsi kanaatimize göre ruhi kusurlar ile suçluluğun dört biyolojik sebebi dediğimiz hususlar arasındaki münasebet hakkındaki araştırmaları tâmik etmek lâzımdır. Bu dört sebebin iç ifraz guddeleri sebebi, vejetatif sinir sistemi, diyensefal ve beynin altına isabet eden ön luplarından ibaret

olduğunu evvelce işaret etmişim. Biyolojik araştırmalar bu sebepleri tecrit ve tâyin edebilmiştir. Bu suretle çok verimli yeni bir saha karşısında-
yız. Bu sahadaki araştırmaları terk etmemek, ısrar etmek lâzımdır. Şüphesiz ki başlangıçtayız. Daha çok emeğe ihtiyaç vardır. Fakat elde edilecek neticeler zahmetleri karşılayabilecek mahiyettedir. Beden yapısı ile ruh arasındaki münasebete müteallik bilgilerimiz arttıkça, suçluluğa karşı önleyici ve cezalandırıcı tedbir ve çareler hakkındaki bilgilerimiz de artacaktır.